

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Današnje deželnozborske volitve.

Danes je na vrsti skupina mest in trgov. Ob izidu volitev došli so nam nastopni telegrami.

Kranj: Od 85 oddanih glasov dobil doktor Tavčar 83 glasov, dva listka brezimna. Živeli zavedni volilci!

Škofjaloka: Dr. Tavčar dobil razen jednega vse glasove. Glasovalo 80 volilcev.

Postojina: Došlo 51 volilcev. Josip Gorup 49 glasov, Kalister iz Trsta 1, jeden listek prazen.

Idrija: Prišlo 64 volilcev. Stegnar dobil 61 glasov, dr. Poklukar jednega, dva lista prazna.

Novo Mesto: Volilo 332. Šuklje 328, Rupert 2, Avsec 1 glas.

Črnomelj: Oddanih 78 glasov, vsi za Šukljeja. Čast Črnomalcem.

Kostanjevica: Profesor Šuklje jednoglasno izvoljen s 23 glasovi.

Krško: Šuklje 24, Rupert 2, Aussetz 1 glas.

Višnja gora: Jednoglasno Šuklje izvoljen. Oddanih 16 glasov.

Novo Mesto: Novo Mesto 74, Kostanjevica 23, Višnjagora 16, Metlika 113, Črnomelj 78 volilcev jednoglasno, Krško 24 od 27 volilo profesorja Šukljeja.

Tržič: Cesarski svetnik Murnik dobil 30 glasov.

Radovljica: Oddanih 40 glasov. Soglasno izvoljen cesarski svetnik Murnik.

Kamnik: Glasovalo 115 volilcev. Jeden glas dobil Luckmann, druge vse Ivan Murnik.

Najživahnejša bila je volitev v Ljubljani. V soboto zvečer začeli so se nabijati plakati, v katerih „nezavisni“ volilci priporočajo za kandidata J. Regalija in Föderla. To dalo je povod, da se je pričela silna agitacija in spravilo na volišče, kolikor mogoče volilcev. Ljubljanskih volilcev je nad 1800, na volišče prišlo jih je 575 in od teh je dobil župan Grasselli 508 glasov, je torej izvoljen.

Ostali glasovi so se razcepili: Dr. Moschë dobil je 276 glasov, Ivan Hribar 226 glasov, Föderl 73 glasov, Regali 40 glasov, dr. vitez Bleiweis 5 glasov, dr. Kapler 5 glasov, Milavec in Mayer po 1 glas.

Ker mej temi nobeden nema nadpolovične večine, določena je na jutri (9. julija) ožja volitev. Volitev prične ob 8 uri zjutraj.

Današnja volitev trajala je skoro do 2. ure popoldne. Skrutinij bil je pa zelo hitro gotov. Za danes o tej volitvi ne utegnemo veliko več poročati, a toliko zdi se nam potrebno omeniti, da je prišlo na volišče veliko uradnikov, duhovščine in da so bili obrtniki močno zastopani. Tudi nemška stranka odposlala je nekoliko volilcev. Jutri bode udeležba izvestno še mnogobrojnejša.

Volitve na Češkem.

Končane so volitve v kmetskih občinah in mestih. Pokazale so nam pravo mišljenje dežele, kajti volitve trgovinskih zbornic in veleposestva pač ne izražujejo mnenja naroda. V trgovinskih zbornicah volijo možje, ki so že jedenkrat oddali svoje glasove. Zatorej je to vsekako neopravičeno popravljjanje izida volitev. Trgovskim zbornicam dali so liberalci volilno pravico, ker so se nadejali v njih najti prave trdnjave nemškega liberalizma. Veleposestniki pa itak malokje čutijo z narodom, njim so le svoji stanovski interesi mari. Plemenite lastnike graščin že uzgoja odločuje od naroda. Saj je znano, kako vsak plemenitaš prezira plebejca. Zaradi tega smemo reči, da iz dosedanjih volitev se lahko posname mišljenje naroda.

V nemških volilnih okrajih je vladala pri volitvi lepa sloga. Voljeni so kandidatje zaupnih mož po mnogih okrajih jednoglasno. Huda je pa bila borba v meševitih okrajih, posebno v Budejevicah, kjer je volilna borba trajala dva dnij. Zmagali so Nemci, ker so brzojavno zbornali volilce iz letovišč in kopališč in celo nekatere bolnike prinesli na volišče. Sedanje volitve so pokazale, da Nemci si ne bodo z lepa dali izviti svojih predprav da ni na sporazumljenje niti misliti. Nadejamo so, da bode vlada vendar spoznala, da so prizadevanja v tem oziru zaman, ter bode se ravnala le strogo po

ustavi, ne oziraje se na desno in na levo. Nemci so si pridobili dva mandata.

V čeških okrajih je pa bil hud boj mej Staro in Mladočehi. Kak je bil izid v kmetskih občinah, smo že povedali. V mestih sicer izid ni bil tako ugoden Mladočehom nego je pa bil v kmetskih občinah. Voljenih je 21 Staročehov in 10 Mladočehov. Slednji imajo torej vkupe 40, prvi pa le 38 mandatov. Izid v mestih pa bi niti ugoden ne bil za Staročeha, da se baš pred volitvijo ni razglasil nov ukaz o izpiti na češkem vseučilišču. Ta ukaz so volilci zmatrali za pridobitev Staročehov in so ji torej dali glasove. Ta ukaz ne obsega vsega, kar v tem oziru želé Čehi, kajti še vedno daje Nemcem nekako prednost. Toliko je pa sedaj vendar mogoče, da Čeh lahko postane državni uradnik, ne da bi mu trebalo učiti se nemščine. Pri drugem in tretjem državnem izpitu se sicer še zahteva znanje nemščine, toda temu se pa vsakdo lahko izogne s tem, da napravi rigoroza, kajti doktorstvo prava nadomesti drugi in tretji državni izpit. Iz tega je jasno, kak pomen ima nov ukaz za Čeha.

Nekaj glasov bodo pa Mladočehi pridobili si pri ožjih volitvah. Tudi v Pragi so letos Mladočehi dosegli uspehe. Voljena sta dva Mladočeha, za pet mandatov je pa ožja volitev. Da v Pragi neso voljeni sami staročeski kandidatje, to je kaj hudo dirnilo Staročeha in po vseh njih listih je veliko tarnanje.

Sedanje volitve so jasno pokazale, da večina naroda češkega je na strani Mladočehov. Da ne odobrava druženja zastopnikov naroda češkega z nemškimi konservativci in fevdalci, da zlasti ne odobrava, da bi češki zastopniki bili sami sluge klerikalcev. Ta boj se ni bil le za narodnost, kajti v narodnih vprašanjih se Mlado in Staročehi popolnoma strinjajo, le da so prvi nekoliko odločnejši. Bil se je tudi za liberalne ideje, za novodobne šole. Po čeških voliščih se je bil boj za Liechtensteinov predlog in proti temu predlogu. Izid te borbe pa nikakor za versko šolo ni bil ugoden. To tudi dobro vedo nemški konservativci in njih listi že tarnajo, da je izid volitev na Češkem precej odrinil uresničenje konservativnih teženj glede šole.

Nekateri listi že pišejo, da bode zaradi uspe-

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

VII.

(Dalje.)

Knezu obledelo je žolto lice, temne oči so mu izstopile in razlegel se je strel. Ko pa je vzdignil dim, ležal je mladeneč v mlaki svoje krvi. V istem trenutku prodril je na paseko jelen in za njim cela jata psov; deset krogelj je najedenkrat obtičalo v plečah rožčevih; knez in gostje hiteli so k plenu, pregledujoč ga z znalskimi očmi. Da pa leži nekaj korakov v stran mladeneč s prestreljenimi prsmi, da dodihava, da kliče svojega otca, da vzdihva po Ivanki, po sestri ali po nevesti, niso slišali in ne videli.

Solnce stalo je že nad gorami, ko se je gospoda vračala z lova. Za njimi peljali so tri polne s hojami do sore ovenčane voze plemenite divjačine. Z gradu prišla jim je nasproti godba igrajoč korračnico iz neke opere. Seljaki šli so zadej. Daleč

za vsemi opotekal se je star mož v slabi obleki, zakrival si je obraz z obema rokama in iz krčevito se tresočih ust prodiral je včasih vskrik, po katerem je vranec knežev običajno zarežgetal.

Ko pa so dospeli v grad, prišla jim je asproti kneginja z mladimi princji. Imeli so na sebi tudi sive suknjice z zelenim robom in na glavah lepe klobučke s peresi sokolskimi.

Kavalirji poskakali so s konj in drug obsipaval je nad drugim z najizbranejšimi izrazi občudovanja in dvorljivosti kneginjo gostiteljico.

„Tukajšnji gozdje so najprirodnejši park.“

„Ljudevit dal bi za to biser iz svoje krone, ako bi bil imel take v svojem Versaillesu.“

„A gospóda, žalostno je tu mej njimi in na tukajšnjem gradu žalostneje kakor v samostanu barnabitek. Dolgčas mi je po Dunaji. Tukajšnji zrak mi ne ugaja“ odgovorila je kneginja pritiskujoč k drobnemu nosku mehko rutico napolnjeno z zazračno dišavo. In kavalirji hvalili so najedenkrat življenje na Dunaji.

„Imam sicer v Pragi prekrasno palačo. Stopil pa nesem vanjo od kronanja. Jednonadstropna hiša na Dunaji mi je vendar ljubša, kakor celo Pražko poslopje,“ opomnil je jeden iz potomcev starega rodu.

Knez pregledoval je mej tem bogati plen. Današnji lov ponesel se je nad vse.

„Kar sem živ, nesem še ustrelil takega,“ obrnil se je k gostom z zmagonosnim nasmehom na rumenkastem obrazu. „Dvajsetnik je — glejte gospodje!“

Knez lomil je vejasta rogova palega jelena.

„Mojega sina mi vrnite! — Vi ste mi ga ustrelili! — Moje dete, moja radost, moja jedino podpora!“

S tem besedami prodril je mej gospodo mož v raztrgani suknji z rokama krčevito sklenjenima in z očmi divno svetečimi.

„Vi, gospod knez, pripravili ste me óben! — V gozdu leži brez življenja, mrzel, v luži krvi! — Ali vam, gospod knez, vest ničesar ne očita? — Revež sem, samo tile roki imam, na teh rokah te-le žule — kdo me bo živil; ko se postaram? Vojteh, moj Vojteh!“

„Kaj hoče? — Morebiti je kak norec?“ vprašal je knez lovce. Od teh bil je vsak z odgovorom v zadregi. Stari mož preril se je do same knejgije.

„Vaš gospod ustrelil mi je jedinega sina. Kdo pa mi zatisne oči, kdo pomoli za mene? — Bog bode sodil — jaz sem revež, jaz ne morem, a gos-

hov Mladočehov v kratkem odstopila vlada ali pa da bodo vsaj zamenili namestnika v Pragi barona Krausa, s kom drugim. Toda nam se zdi, da bodo to ostale za zdaj le pobožne želje. Vlada se bode le bolj približala Čehom. Toda nadejati se pa smemo, da je Liechtensteinov šolski predlog sedaj pokopan, naj zanj dobé še toliko podpisov. Mi Slovenci pač nemamo povoda žalovati zaradi tega.

O skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole.

II.

Prvo, za kar bi mi učitelji stariše gledé podpiranja šole prosili, je to, da ucepijo svojim majhnim za šolo še nesposobnim otrokom v njihova mlada vsprejemna srca veselje do šole ter je sploh kolikor mogoče za njo dobro pripravijo.

Ker je ustop otroka v šolo njegova prva stopinja v javno življenje, zato ni samo lepo in umestno, ampak celo potrebno, da se otrok za ta ustop že prej dobro pripravi. Slovanski odgojitelj Komen-sky pravi v svoji knjigi „Materinska šola“, da ravnajo tisti stariši zelo neumno, ki svojega otroka k učitelju v šolo pripelajo, kakor tele k mesarju ali pa ovco k čredi, ter ga potem njemu prepusté, naj se bavi z njim, kakor mu drago. — Ko bi stariši vsaj nekoliko bolje pomislili, na kakó imeniten kraj bodo svojega otroka peljali, gotovo bi ga bolje za šolo pripravili, kakor se žalibog to sedaj godi.

„Le čakaj, skoro pride čas, ko bodeš moral v šolo, tam te bode že školnik“, ali pa „o, da bi vendar jedenkrat že začel v šolo hoditi, tam te bodo že ukrotili, ti paglavci, ničvredni!“

Take in jednake besede slišiš pogosto iz ust neprevidnih starišev. In kaj hočejo stariši s temi žugajočimi besedami? Nič drugega, nego razposajenega in svojeglavnega otroka hočejo nekoliko prestrašiti, da bi bil potem pridnejši in pokornejši. In kaj pouzročijo te besede? Ali morebiti neubogljiv otrok sedaj uboga? Ne vém. Pač pa se začne šole in učitelja bati, kajti vsled stariševih besed predstavlja si otrok šolo kot najhujši pekel in učitelja kot največega trinoga, kateri v šoli drugega ne dela, kot deco pretepava. Ni čuda torej, da se podá toliko otrok jokaje prvič v šolo, saj si jo sirotec predstavlja strašnejšo, kakor je temna ječa človeka, ki so ga po nedolžnem vanjo obsodili.

In kdo je kriv, da preteče prej mnogo časa, kakor se otrok šole in učitelja privadi? Kdo drugi nego stariši s svojim nepremišljenim pretenjem in grozenjem.

Prva naloga starišev je tedaj, da ucepijo v otročja mlada srca veselje do šole, kajti brez veselja otrok do šole je ves učiteljev trud brez uspeha. Naj navedem tukaj slučaj, ki sem ga pred tremi leti sam doživel. V začetku šolskega leta sem polagal v prvem razredu novincem na srce, kako naj marljivo in redno v šolo dohajajo ter se naj pridno učijo, da bodo jedenkrat, ko dorastejo, pridni, pametni in pobožni ljudje. „Kaj ne, ti bodeš rad v šolo hodil in se bodeš tukaj tudi mnogo lepega naučil?“ s temi besedami sem se obrnil do dečka,

v prvi klopi sedečega. „Jaz ne vém, kak še kaj bode, moja mati so pač doma rekli, da so tote šole, zdaj prě (bajé) za nič!“ Tako se mi je odrezal deček naivno in s temi besedami jasno pokazal, kakšne nazore so imeli in še morebiti sedaj imajo njegovi stariši o šoli in kako so ga za njo pripravili.

Če hočejo stariši, da bodo njih otroci veselje do šole dobili, morajo o šoli in učitelju vedno lepo in spoštljivo govoriti, posebno pa, ko se bliža čas, da pojdejo otroci v šolo. Stariši vsaj otrokom pripovedujejo, kako veselo je v šoli, da pridejo ondi mej druge otroke, da se bodo vsi vkup lepo učili in kako prijetno in lepo se je učiti. In učitelj! Kako prijazen gospod so to: vsacemu radi povedó in pokažejo, če česar ne zná; seveda malopridne in neubogljive otroke tudi pokregajo in kaznujejo, a ti si to zaslužijo. Pridnih otrok pa ne kregajo in ne kaznujejo, te imajo zelo radi. „Kaj ne, Tonček, ti bodeš rad v šolo hodil? No, seveda, pa te bodo gosp. učitelj tudi radi imeli.“

Tako se govori z deco o šoli, a ne jih strašiti z brezovico, katera je tako dolga, da segne z njo učitelj do zadnje klopi. — Otroku se naj obljubi, da dobí, ko pojde v šolo, novo obleko, lepo torbico, novo knjigo, tablico in kamenček. Teh stvari pa stariši otroke ne smejo dati takoj, ko je kupijo; dobro je kupljene stvari otroku samo pokazati in potem zopet shraniti.

Kaj in koliko pa naj stariši otroke doma naučijo, predno jih dovedejo v šolo? Tudi tukaj se premnogokrat napačno ravna. Stariši namreč mislijo: več ko bodem mojega otroka doma naučil, boljše bode v šoli za njega pa tudi za učitelja, kateremu se z mojim otrokom ne bode trebalo tako mučiti, kakor z drugimi, ki še ne znajo čisto nič. A ko bi stariši vedeli, kako malo hvaležen jim je včasih za ta trud v šoli učitelj! In zakaj neki to? Zato, ker je bila metoda ali učba, po katerej so stariši otroke doma učili, kriva, napačna. S to krivo metodo pa neso stariši naučili otroka čisto nič, temveč so ga le zmotili. In tak otrok napravlja v šoli učiteljem mnogo več težav, kakor drugi, ki še knjige nikdar v rokah imel ni.

Nekateri otroci znajo, ko pridejo v šolo, že po cele strani abecednika „dobro“ čitati. In kako še le pišejo in računijo! Celi „einmaleins“ že znajo iz glavo. Tako rečejo namreč stariši, ko dovedejo otroka v šolo. A, če se hočeš prepričati, jeli temu res tako, se prepričajš, da zna otrok po cele strani abecednika prav dobro — iz glave, mej tem ko še črk prav ne pozna.

Pusti raje čitanje, saj tega se otrok v šoli itak igraje nauči, če ni že preveč zabite glave. Uči ga raje, da se bo znal dobro pokrižati in „očenaš“ moliti, da ne bode v šoli, ko se mu reče, naj se lepo pokriža, po čelu vrtal in ob straneh obraza z roko krilil namesto, da bi se lepo prekrižal. V resnici žalostno je, da se morata učitelj in katehet v šoli več časa pečati s tem, kar naučiti, bi bila, prva dolžnost vsakih krščanskih starišev.

Ali tedaj svojega otroka ne smem prej, ko ga pošljem v šolo, ničesar drugega naučiti, kakor prekrižati se in očenaš moliti? Na ta vprašanja odgo-

vorim ti: iz knjige čisto nič, drugače pa lahko mnogo. Razgovarjaj se z otrokom, kadarkoli utegneš in sicer veliko, seveda le po otročje, to je o takih stvareh, katere zamore otročji um zapopasti.

Pripoveduj mu kratke pripovedke, uči ga primerne pesnice itd. Le na tak način se začno otrokove duševne moči razvijati, otrok se uči misliti. Vadi svojega otroka tudi v računstvu. Da pa bo znal kedaj dobro in hitro računiti, tega ne dosežeš z mehničnim štetjem ali brojenjem od jedne do sto ali s tem, da ga učiš „einmaleins“ iz glave. Ravno to je napačno. Otrok si mora vedeti število predstaviti. Vzemi tedaj za prve vaje v računanju orehe, jabolka, fižol in druge jednake reči. — Vidiš Nace, tukaj na mizi sta dve jabolki, če še sedaj jaz jedno pridenem, koliko jih je pa potem? Ali pa: v žepu imam tri orehe, pa jednega iz njega vzamem, koliko jih je že v žepu?

Otroka je dobro tudi po kaj majhnega poslati, na pr. po žemljo, šibice ter reči: „Za jedno škatljico šibic moraš dati jeden krajcar, koliko pa bodeš moral dati za dve škatljici?“

Toliko zdelo se mi je vredno omeniti o tem, kako naj stariši otroke za šolo pripravljajo.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 8. julija.

Protisemitski list „Deutsches Volksblatt“ hudo napada **nemški sulferein**, katerega vodje so židje. To društvo nabira doneske po nemških pokrajinah za ustanovo nemških šol v pokrajinah, kjer je nemštvo v nevarnosti, v resnici pa snuje po Češkem učilnice za žide. Židje v čisto čeških krajih se tako priučé nemščine ter se preseljujejo mej Nemce, da jih sleparijo in odirajo. Zaradi tega to društvo Nemcem več škoduje nego koristi.

Vlada **hrvatska** je zaukazala, da na Hrvatskem in v Slavoniji veljajo semestralna in maturna spričevala velike gimnazije v Serajevem, če tudi dotičniki neso učili se grščine, temveč arabščino. Bosenska vlada je namreč dovolila mohamedanskim učencem, da se smejo namesto grščine učiti arabščino.

Vnanje države.

Če je verjeti nemškemu listu, bilo bi pri banketu, kateri je dalo mesto Kruševac **srbskemu** kralju na čast, kmalu prišlo do viharne prizorov. Jeden govornikov je v svoji naudušenosti se izjavil, da Makedonija mora pripadati bodočemu carstvu srbskemu. Proti temu je pa protestoval Cankov, ki je tudi bil pri tem banketu, v imenu naroda bolgarskega. Na to se je unel preprij, katerega je pa jeden urednikov srbskega lista „Nezavisnost“ potolažil s tem, da je napil jedinemu prijatelju v Peterburgu. Ta napitnica je vzbudila občno naudušenje in vsi so pozabili prejšnji preprij.

Diplomatični agent in generalni konzul v Sofiji Burian ne pride za poslanika v Beligrad. Mislili so na to, pa Dunajska vlada se je preverila, da je Burian bolj na mestu v **Bolgariji**, nego bi bil v Srbiji. Pridobil si je že mnogo zaslug za utrjenje avstrijskega upliva mej Bolgari. V priznanje njegovih zaslug so ga pouzdignili v generalnega konzula I. razreda. Dosedaj je bil generalni konzul II. razreda.

Zbornica **francoska** vsprejela je budget za bodoče leto s 379 proti 91 glasom. Vlada želi, da ga kmalu reši tudi senat, da se potem zaključí zasedanje, ker se v zbornici vedno ponavljajo škandali. V sredo je majhno manjkalo, da se gospodje poslanci neso stepli. Predsednik je moral klicati vse vratarje, da so zabranili pretep. V zbornici se že res dogajajo prizori, katerih bi pričakovali v krčmah nižje vrste ne pa v narodnem zastopstvu. S takim postopanjem poslanci zbornico diskreditujejo pri narodu. Po temtatem pač ni čudno, da narod obožuje Boulangerja, ki je začel borbo proti zbornici.

Nemški vladni listi svetujejo lastnikom ruskih papirjev, da naj se pri konvertovanju dade rajši znesek izplačati, nego bi pa vzeli ruske papirje z nižjimi obrestmi. Svare sploh Nemce pred nakupovanjem ruskih papirjev. Nemški časopisi vedo povedati, da bi se Francozi in Belgijci že radi znebili ruskih papirjev, katere so lani nakupili. Borba proti ruskemu rublju se je torej v Berlinu zopet začela. Bismarck bi baje rad vse ruske papirje spravil iz Nemčije iz političnih ozirov. Boji se namreč, da se Nemci ne bi tako naudušeno bojevali z Rusi če bi imeli ruske vrednostne papirje ter jim škodoval finančni polom, ki bi zadel Rusijo po nesrečnej vojni. Če pa vsi Nemci naudušeno ne pojdejo v boj, pa ni misliti, da bi zmagali Ruse.

V **Indiji** se je pokazal nov Mahdi. Nek mohamedanec hodi po deželi in propoveduje, da bode kmalu konec vladi cesarice Viktorije in da je sedaj on, Mirza Mahdi pravi vladar dežele. Več mohamedancev se je zbralo okolu njega in sedaj ropajo po deželi.

pod Bog v nebesih more in On bode tudi gotovo! On vam more vzeti tudi vašo radost, te-le vaše sinčke. Za kri v gozdu to-le vašo kri!“

Gospa kneginja pritisnila je k obrazu mehko rutico, a vendar omedlela jo je omedlevica. In kavalirji morali so jo ujeti, da ni padla na zemljo.

„Oče, ne blebetaj tega! — Jasnost, ta jelen bi bil ušel,“ pristavil je s pasjo pokornostjo nadgozdar. „Kočar z Okroghline!“

Stari sivi mož je grozno tarnal. „Uže omedleva! — A prišli bodo časi, da se vam bode, gospóda, vsem delal pred očmi mrak, prišli bodo gotovo; res da bomo mi že davno gnjili...“

Naglo zgrabilo ga je nekoliko mušketirjev pod pazduho; odvrlekli so ga iz visoke družbe in v nekoliko trenutkov zaloputnile so za njim dveri temne ječe.

Ko se je kneginja vzbudila iz omedlevice, gledala je še prestrašeno na okrog, ni li še tu divjega moža, ki jo je s svojim kričečim glasom tako prestrašil. Ležala je na krasni pohovki od rudečega aksamita z zlatimi resami, okrog nje stalo je nekaj gospodičen s skrbnimi obrazi. Čez malo časa vendar oblekli so ji obleko, skodrali lase in kneginja bila je le še nekamo bleđa. Sicer je vse na njej samo igralo.

V gradu bilo je zvečer veselo, da so se

gibali bližnji gozdi. Godba je igrala najizbranejšje komade, pozvali so godce celo iz Prage; grad plaval je tako rekoč v morji lučij. Zunaj pa, kake dve uri od tod, vzdignili so štirje možje na nosilnico mladeniča s prestreljenimi prsmi in ga nesli v okrouhelsko mrtvašnico. Nad žalostnim sprevedom poltavaval je star kragulj, kateremu so danes tudi mladitča ustrelili. Ko pa so prišli na pokopališče in položili v mrtvašnico na oder, sedel je ptič na leseno streho in tudi jel plakati. V gradu pa je napilal neki grof francoski: „To kupo, gospe in gospodje, do poslednje kaplje mladim princem na zdravje in srečo!“ Kupe od čistega zlata, s knježjimi grbi, na katerih so se svetili biserji, dvignile so se glasno v vis, doli pa v jednonadstropnem poslopju na vlažni slami je še sedel revni mož; a le včasih je zaihtel, kakor kedar človeku za tarnanje že pohaja sapa.

Teden sešel se je s tednom in v krasnih prostorih gradu bilo je zopet tiho in prazno kakor na pokopališču.

Gospod župnik v Okrouhlini pokopal je v tem tednu jedno mlado in jedno staro življenje, a oba ob času, ko se ljudje izogibajo pokopališču. Stari Kragulj sedel je vsak dan na leseni strehi mrtvašnice in krokaj, kakor kadar star človek iz globin srca tarna... (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Kamniškega okraja dne 5. julija 1889. Da je bil pri včerajšnji volitvi za kmetijske občine okraja Kamniškega in Brdskega izbran poslanec v deželni zbor Janko Kersnik z 62 glasovi proti Ivanu Murniku trgovcu iz Kamnika, kateri je navzlic silni agitaciji dobil samo 17 glasov, to vam je že brzojav naznanil. Volitev se je vršila v najlepšem redu, brez strasti in brez najmanjšega izgreda. Nekateri duhovni gospodje so sicer do zadnjega z občudovanja vredno vstrajnostjo, nebeško potrpežljivostjo in zgovornostjo, katera bi bila vredna boljše stvari, skušali omajati kakega volilca. Toda brezuspešno. Veselje me je obdajalo, ko sem videl korenjaške naše gorenjske župane, odbornike in druge veljake, kako so odločno in močato oddajali glasove za svojega kandidata. Iz okraja Brdskega dobil je Kersnik razven dveh duhovniških glasov, vse druge, v Kamniškem okraju pa trideset. Dolžnost naša pa je, konstatovati, da večina duhovnov posebno oni, ki ga osebno poznajo, ni bila proti Kersniku, ampak le nekoliko Mahničevih učencev je nasprotovalo, dasi nihče ni mogel Kersniku ničesar v verskem oziru očitati. Zato pa je bilo naudušenje po izvolitvi takó, da ga nasprotniki sami v svojem glasilu zatajiti niso mogli. Vse je novo izvoljenega pozdravljalo; v Dobu so razobesili zastave in streljali s topiči. Nad Lukovico pa je gorel kres in poka nje s topiči na mnogih krajih se je razlegalo še pozno v noč. Sploh se sme trditi, da ga mej vsemi poslanci ni nobenega, kateri bi bil voljen s toliko osebimi simpatijami. Nadejamo se, da si bode te simpatije tudi v bodoče ohranil.

Iz Novega Mesta 5. julija. [Izv. dop.] V kratkem se bode vršila volitev občinskega zastopa našega predmestja Kandije, katera občina je dokaj velika in v vedni zvezi z drugimi mesti in občinami. A čuditi se nam je zelo, da tamošnji župan g. Vindischer, vedno rabi še „zastarelo kopito“ ter uraduje v „blaženi nemščini“ s čisto narodnimi zastopi, kakor n. pr. z našim mestnim zborom. Tudi se sem in tja še kaj za kulisami govori, kar nečemo obesiti na veliki zvon, dasi ni pravilno; za obe ti in več drugih stvari ni želeti, da se i tu jedenkrat obrne na bolje in čisto ter bi bilo jako umestno, da dobi tudi naše predmestje odločno narodnega župana; mož v to svrhu ne manjka, storiti je treba kaj, ne pa gledati in godrnjati! Toraj pozor Kandjani pri prihodnji volitvi v občinski zastop!

Ker pa ravno že govorimo o nemškem uradovanju občinskega načelnika v Kandiji naj še dodam in to v tem večje začudenje, da se tudi še kje drugej nemški uraduje, ne rečem izključno, a dogaja se vendar. Evo slučaj: Pred ne dolgim časom nagovori me prost kmetijski človek ter mi kaže nek list od okrajnega sodišča seveda v nemščini s prošnjo naj mu raztolmačim, kaj želi sodišče od njega. Stvar bila je pa ta, da je imel omenjeni človek radi prestopka prestat 24 ur zapora in kazni takoj nastopiti, pod grožnjo, da pride orožnik ponj. Rekel mi pa je, ko bi bilo „po naše“ pisano bi že sam zagonetko rešil, teh „kavk“ pa ne umeje. Pa naj še kedo od naših nemškutarjev reče: da ne sedimo pri „egiptovskih loncih“. Zelo verjetno je da neso temu krive „višje“ osebe, ker se dokaj stori brez njih vednosti; strogo pa je treba postopati nasproti takim, kateri se ne ravna po „višjih“ ukazih, ter samovlastno na čisto Slovenskih tleh bočejo uradovati nemški. S.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) potrdil je izvolitev cesarskega svetnika Murnika predsednikom c. kr. kmetijske družbe Kranjske.

— (Iz Škofjeloke.) „Ko smo dne 4. julija izvedeli deželnozbornske volitve izid, začeli so pokati topiči na Kameniku. Za vsacega naših dveh poslancev bilo je po deset strellov. V ponedeljek dne 8. t. m. bomo pa zopet streljali.“

— (Iz Kamnika) se nam piše: Deželnozbornske volitve v Kamniku dale so povod tudi loteristom, da so stavili na zmago Murnikovo, posebno mnogo so zastavili na štev. 17, ker je gosp. Murnik dobil celih 17 glasov, dasiravno si je poprej že zagotavljal večino, toda —!

— (Čudno, a resnično.) Sodišče Ljubljansko poslalo je pred nekoliko dnevi vsled prošnje neke stranke Celjskemu sodišču poziv, ki naj bi se dostavil „vulgo Brenčecu v Škofji vasi

pri Vojniku nad Celjem“. Celjsko sodišče poslalo je poziv v Ljubljano nazaj s čudovito opazko: „Bei den hierorts dislocierten Truppenkörpern unbekannt“. Ta dogodbica bi spadala sicer v „Brus“, a priobčili smo jo, da pride do ušes tudi onih krogov, ki „Brusa“ ne beró.

— (Umirovljen) je bivši Tržiški okrajni sodnik Pihler, ki je bil premeščen v Žužemberk. Znana, v našem listu omenjena afera v Tržiči proizvala je disciplinarno preiskavo in kot posledico — umirovljenje.

— (V odbor za Levstikov spomenik v Velikih Laščah) pristopili so še na naslednji gospodje: Jvan Škofic, c. kr. sodnijski pristav v Vel. Laščah; Ivan Hočevvar, cand. jur. na Rašici; Ivan Starec, abiturient sedaj v Ljubljani, in Ivan Udovič, uradnik pri banki „Slaviji“ v Ljubljani.

— (Nov odvetnik.) Odvetniška zbornica naznanja, da je dr. Anton vitez Schoeppl upisan mej odvetnike Kranjske s sedežem v Ljubljani.

— („Brusa“) izšla je 13. številka. Vsebinska: Poletje. Pesem. — Makrobiotika. Po Hufelandu predelal jako dovtipni Vinko Lapajne. — Črne in bele ovce. — Smešen „quid pro quo“. — Dopisi. — Istrske brusijade. — Sledovi roke carjeve (s sliko). — Žalostno, prav žalostno (z najnovejšo vizitnico kapelana Kalana). — Popravek Kalanov. — Takrat — kadar. — Izidorja Muzloviča premišljevanja. — Kdo bode Stepischneggov naslednik? — Pogovori A-haclja, B-haclja in C-haclja. — Razni superlativi. — Telegrami. — Zahvala. — Inserati. — Poleg te vsebine ima 13. številka 6 izvirnih slik.

— (Čitalnica Ljubljanska) priredila nam je v soboto zvečer prav lepo veselico, pri kateri je vojaška godba mej drugim svirala tudi več slovanskih skladov in smo čuli par krepkih zborov in čvetospevov. Vrt in stekleni salon bila sta prenapolnjena. Sploh pa se priznava, da je sedanj gospod krčmar mož na pravem mestu. Radi tega pa je tudi čitalnična restavracija vedno živahnejša.

— (Sklep I. mestnega slov. otroškega vrta v Ljubljani,) bode v soboto 13. julija t. l. s sv. mašo ob 1/8. uri zjutraj pri sv. Petru, potem pa mala skušnja in razstava raznih ročnih del do 5. ure popoldne v učilnici na sv. Petra nasipu štev. 65. Ustop je vsacemu dovoljen.

Vodstvo.

— (Zrelostni izpit) na gimnaziji v Novem Mestu delalo je 19 dijakov. Dva napravila sta izpit z odliko, 12 dobilo je spričevalo zrelosti, 5 pa jih je bilo reprobiranih, a le za 2 meseca.

— (Uredniki obtoženi.) Državno pravdnistvo v Zagrebu toži urednika „Hrvatske“ g. Lovrenčiča in urednika „Agramer Zeitung“ g. Schlesingerja, ker jih par dni ni bilo v Zagrebu in celo one dni ne, kadar je list izhajal.

— (V Ameriko,) to je v gostilnico „Ameriko“ na Glincah Ljubljanci sedaj kaj radi zahajajo. Vrt je jako prijeten, postrežba izvrstna. Vsak dan je ondu mnogo gostov, kadar pa v Ameriki svira vojaška godba, navadno prostorov primanjkuje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Monakovo 7. julija. Brzovlak mej Kolonjem in Frankobrodom pri Rohrmoosu skočil iz tiru. Osem potovalcev mrtvih, najst ranjenih.

Sofija 7. julija. Vlada sklenila z banko v Novem Yorku posojilo v znesku 25 milijonov frankov.

Dunaj 8. julija. V plenarni seji avstrijske delegacije poročal grof Thun o proračunu finančnega ministerstva za 1890 in o dodatnih kreditih za 1889. Baron Nadherny poročal o vojne mornarice proračunu za 1890, Tonkli o proračunu vkupnega finančnega ministerstva za 1890, vkupnega računišča za 1890 in o pokritji gledé carine. Vse brez debate vsprejeto. Prihodnja seja v četrtek.

Razne vesti.

* (Pariška svetovna razstava.) Pariški listi objavljajo zdaj primerjajoče statistične podatke o obiskovanju svetovnih razstav letošnjega in 1878. leta. Poslednjo razstavo, katera se je otvorila že dne 1. maja, obiskalo je do 30. junija le 3 milijone 343.377 plačujočih oseb, letos pa je došlo v razstavo, dasi so jo otvorili še le dne 6. maja, do konca junija 5 milijonov 994.574 obiskovalcev, ki so plačali ustopnino, torej 2 milijona 651.197 oseb

več, nego pred 11 leti. V nedeljo 23. junija t. l. znašalo je število plačujočih obiskovalcev 220.118, dočim je 1878. leta celo v dan narodne slavnosti dne 30. junija, ko je bil dovoljen ustop vsakemu brezplačno, obiskalo razstavo samo 119.599 ljudi. Te številke jasno svedočijo o velikem napredku francoskega naroda in o velikanskem zanimanju za svetovno razstavo francoske prestolnice.

* (Čudna milosrdnica.) Marija A. G. Gordonova potovala je te dni, ker se ni mogla ločiti od svojega iskreno ljubljenega psa, velikega Bernardinca, ki tehtá 200 funtov in je zavarovan za življenje za 4000 gld., v tovornem vozu s svojim ljubljencem od San Franciska do Saratoga v državi Novo Yorški. Če ima napominana gospa tako blago in usmiljene srce tudi proti ljudem, ne vemo poročati.

P. n. volilcem!

Toplo zahvalo izrekam vsem onim gospodom volilcem, ki so me počastili s svojim zupanjem. Ob enem pa jih uljudno prosim, da združijo svoje glasove z onimi za gospoda

Ivana Hribar-ja.

V Ljubljani dne 8. julija 1889.

Ivan Föderl.

Zahvala in prošnja.

V slovenskem časnikarstvu čitali smo že mnogo o tužnem položnju beneških Slovencev in kakó bi jim mogli priskočiti na pomoč, da bi ohranili svoj jezik in narodnost slovansko. Mnogo storiti za nje ne moremo, ker nas ločijo od njih stroge politiške in tudi naravne meje. Kulturno delo pa ne pozná politiških mej! Kot prvi korak takega bratoljubnega dela storili smo s tem, da smo delili mej ubogi zapušteni narod slovenske nabožne in pripovedne knjige, katere narod vsprejema z veliko hvaležnostjo. V ta blagi namen prejel sem od raznih strani — blizu 2000 za prosti narod zelo primernih knjig, ki so že vse v rokah zapuščene raje v beneški Sloveniji. Mej najnovejšimi dobrotniki odkljuje se v prvi vrsti blagorodna gospá Resmanova z Nabrežine, ki mi je poslala v prelepi namen knjig in muzikalij v teži 12 kilogramov. Naj izrečem na tem mestu blagodušni gospé in ostalim neimenovanim dobrotnikom najiskrenejši: Bog vam povrni, blagi dobrotniki!

Ker so mi pa mnogi gospodje povedali letos o Veliki noči v Ljubljani, da imajo pripravljene obširnejše zbirke knjig za zapuščeno slovansko rajo, zato se usojam tem potom prositi v svojem in pesnika Zamejskega imenu naslednje:

1. Tisti gospodje, ki imajo take zbirke knjig in žele, da najloži in najvarniši način pridejo v prave roke v vsako slovansko vas, zlasti pa v kraje, ki so tučenju najbolj blizu, naj najdalje do 20. t. m. pošljejo knjige pod mojim naslovom. Pozneje mi ne bo več možno samemu osebno razpečevati knjige glede na vsebino in prejemnika. Prosim, lepo prosim!

2. Obračam se do rodoljubne duhovščine slovenske še posebej s prav uljudno prošnjo, da bi priskočila svojim slovanskim tovarišem na Beneškem na pomoč z raznimi teološkimi in drugimi takimi knjigami. Zlasti bi si želel še odrahljene zbirke slovenskih pridig, kajti tamošnja duhovščina se pripravlja za propovedi večinoma po italijanskih avtorjih — in ker je v slovenščini slabo izučena, moremo si pač misliti v kakem jeziku se govori v hramu Božjem.

Slovenske knjige bi pa čistile jezik in oživljale slovanski duh. V drugi vrsti bi pa prosil za sveti Evangelij, iz istega namena, kajti ta se večinoma pred oltarjem sproti prevaja iz misala. Lehko si mislimo, kakošni so ti prevodi. — Nadejam se, da ne bo moj glas upijočega v puščavi, marveč da se slovansko razumaštvo častno domisli zapuščene slovenske krvi na oni strani julske planine. Prosim, lepó prosim!

V Kobaridu (Goriško), dne 7. julija.

Andrej Gabršek, učitelj.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrť leta gld. 1.15.

Tuji:

5. julija.

Pri **Malič**: Princ, Guglelina iz Trsta. — Ada d' Altenico iz Rio de Janeiro. — Cavazani iz Trsta.

Pri **Slonu**: Miklitz iz Radovljice. — Valtentinuzzi iz Gorice. — Masaratti iz Trsta. — Šverljuga iz Zagreba. — Kisič iz Banjaluke. — Ravnikar iz Kamnika. — Adler z Dunaja. — Kricholz iz Toplice. — Schal, Ostenetzer z Dunaja. — Hartman iz Zagreba.

Umrli so v Ljubljani:

6. julija: Ivana Kovač, delavčeva hči, 3 mes., Poljska cesta št. 27, za katarom v črevih.

Tržne cene v Ljubljani
dne 6. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6	Špeh povojen, kgr.	65
Rež,	4 66	Surovo maslo,	68
Ječmen,	4 16	Jajce, jedno :	1 1/2
Oves,	3	Mleko, liter	7
Ajda,	4 66	Goveje meso, kgr.	54
Proso,	4 66	Telečje	50
Koruz,	4 70	Svinjsko	60
Krompir,	3 39	Koštrunovo	32
Leča,	12	Pišanec.	45
Grah,	13	Golob	16
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	2 23
Maslo, kgr.	87	Slama,	2 32
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 20
Špeh frišen	60	" mehka, 4	4 10

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
6. julija	7. zjutraj	735 f mm.	16.0° C	brezv.	megla	12-80mm.
	2. popol.	733.8 mm.	23.8° C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	734.4 mm.	14.0° C	sl. jz.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 17.9°, za 0.7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 8. julija t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	gld.	včeraj	danes
Papirna renta	83.75	83.75	83.90
Srebrna renta	84.55	84.55	84.70
Zlata renta	109.95	109.95	109.80
5% marčna renta	99.70	99.70	99.80
Akcije narodne banke	907.00	907.00	908.50
Kreditne akcije	300.75	300.75	301.75
London	119.20	119.20	119.25
Srebro	9.45	9.45	9.45 1/2
Napol.	5.64	5.64	5.64
C. kr. cekini	58.27 1/2	58.27 1/2	58.30
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	75 ar.
Državne srečke iz l. 1864	100	173	50
Ogerska zlata renta 4%	100	100	05
Ogerska papirna renta 5%	94	75	75
5% štajarske zemljišč. odvez. oblig.	104	75	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	183	—
Rudolfove srečke	10	19	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	122	30
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	—	—	—

Srčno zahvalo

izrekam vsem onim častitim gospodom volilcem, koji so mi — ne da bi se bil nadejal — dne 4. t. m. pri deželnozborski volitvi toliko zaupanja izkazali.

Akoravno se namen do zmage ni popolnem dosegel, vendar ostane čast narodne discipline mi v vednem spominu.

Vsem rečenim gospodom ostaja s spoštovanjem vedno udani

(525)

J. Drobnič.

Sodražica, dne 6. julija 1889.

Oženiti se želi

na deželi trgovec, 26 let star, prijetne vnajnosti, z lepim premoženjem in dobro trgovino, ter si tem potom išče nevesto. Zahteva starost pod 25 let, prijetno podobo, srednjo izobraženost, ter do 5000 gld. premoženja.

Prijazne ponudbe s sliko pod naslovom „**Trgovec 63**“ na upravnistvo tega lista. (517-2)

Peneči

PROSEKAR

priporoča slavnemu občinstvu

posebno za narodne bankete
i. t. d. i. t. d. (454-6)

IVAN NABERGOJ ml.,

Prosek (Prosecco) pri Trstu.

Javno vprašanje.

Slavno predstojništvo farne cerkve sv. Pavla, osobito g. dekana Iv. Koprivnikarja, vprašamo, ali misli človeške okostnice, katere so izkopali pod altarjem v cerkvi, katerega so popravljali, ki že čez 14 dni na dežji in solnci ležé, ne da bi jih zakopali, imeti za reklamo minulosti človeškega življenja, če jih vendar ne bode prodal kakemu kostarju!

(524)

Več Hribljanov.

Letno grebenasto blago

jako elegantno in trajno za moške obleke v dvajset različnih barvah, katerim ne škoduje pranje, 60 cm široko,

I cela obleka 6 1/2 metra le gld. 3.

Jeden poskus zadostuje, da se preverite o izvrstni kakovosti tega blaga, ki se lahko pere.

Brnsko sukno

se razpošilja po čudovito nizkih cenah, in sicer:

le dobre baže:

3.10 m za obleko	gld.	3.50
3.10 " " "	"	5.—
3.10 " " "boljšo obleko	"	6.—
3.10 " " " "	"	7.80
3.10 " " "fino	"	8.50
3.10 " " " "	"	9.—
3.10 " " " "	"	9.50
3.10 " " "jako fino obleko	"	10.50
3.10 " " " "	"	12.50
3.10 " " " "	"	14.—
3.10 " " "za najfinejšo obleko	gld.	16—20

Najizvrstnejše Brnsko blago za suknje:

2.10 m za ogrtač	gld.	6.30
2.10 " " fini ogrtač	"	8.40
2.10 " " najfinejši ogrtač	"	12.50
1 kos francoski pique-gilet	"	1.50
1 " " " (sport)	"	2.50

Črni peruvienes in doskins za salonske obleke 3 25 m za gld. 10 in več.

Pri naročbah vzorcev naj se pove, kake vrste se želé.

Karl Pechaczek,

Brno, Zelný trh 13.

Pošlje se le proti predpošiljavi zneska ali proti povzetju.

Uzorci zastonj in franko. (145-19)

Krojaške karte vzorcev nefrankovane.

V čitalnični restavraciji Ljubljanski

se toči od danes naprej

Reiningshaus-ovo eksportno pivo.

(518-2)

Fran Kaube, restavrater.

Naznanilo.

Podpisani si usoja naznanjati slav. občinstvu, da od **srede 10. julija** nadalje ne bode več telečje meso prodajal v „**Solskem drevoredu**“, temveč

v mestnih mesnicah, poleg mesarskega mostu, ter se najtopleje priporoča za prav mnogobrojno obiskovanje.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Ocvirk, mesar.

(512-3)

Na cesarja Josipa trgu.

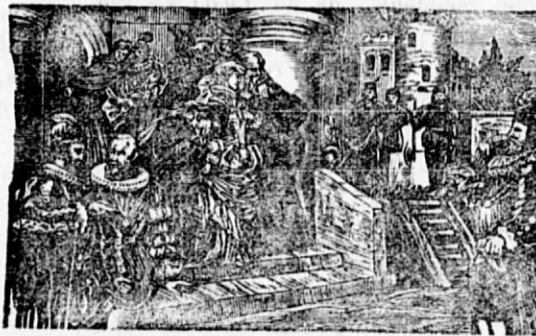
Karola Gabriel-a

veliki svetovnoznani

(513-2)

PANOPTIKUM in MUZEJ.

Prav malo časa še tukaj.



Prav malo časa še tukaj.

Vsaki torek in petek dan za dame.

Znižana ustopnina:

Od sedaj ustopnina samo 10 kr., otroci 5 kr. — Za vse oddelke brez vsega doplačila samo 20 kr., za vojake do narednika 10 kr.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218-40)